

FRANÇOIS

"Isabelle heeft haar alter ego Léa nodig om te ontdekken wie ze is"

OZON

"Mijn vorige film 'Dans la maison' heb ik digitaal opgenomen. Het is met plezier dat ik voor JEUNE ET JOLIE naar 35 mm ben teruggekeerd. Om de huid van je acteurs te kunnen filmen en hun sensualiteit is pellicule fijner, veel mooier terwijl een digitaal opgenomen film veel te monocolor is." Zo merkt François Ozon tussen neus en lippen op, midden in ons gesprekje. — **FREDDY SARTOR**

FILMMAGIE: JEUNE ET JOLIE begint met een jongen die stiekem van achter de duinen gadeslaat hoe een meisje op een verlaten strand haar topje uittrekt...

FRANÇOIS OZON: Dat is een manier om meteen het standpunt van de film duidelijk te maken. Het standpunt van de regisseur, van de toeschouwer ook die poogt te weten te komen wie dat meisje is en van haar mysterie. De toeschouwer kijkt naar het scherm en wat er dan gebeurt is het vervolg als je wil. Dat is een manier om aan de weet te komen waarover we het gaan hebben. Wat me interessant leek was de fascinatie van de jongen voor zijn zus te tonen, hij is bijna verliefd op haar. Zij zit in volle transformatie; hij is getuige van haar sensualiteit en van haar ontlukende seksualiteit. De nieuwsgierigheid van haar broer verloopt parallel met de nieuwsgierigheid van de kijker. Dat is een manier om vanaf het eerste plan te zeggen: dit is het onderwerp van de film. Van zodra het meisje haar seksualiteit ontdekt, stopt ze met daarover met haar broertje te praten. Het is haar manier om hem te beschermen. De verstandhouding die er was tussen hen stopt daar. Op het einde van de film geeft hij er zich rekenschap van dat hij alles had begrepen. Vandaag is men van alles op de hoogte, via de school, het internet. Zij behoedt hem daarvoor. Wanneer ze met een jongen heeft geslapen heeft ze geen zin om daar met haar broer over te praten. Waarom? Omdat hij nog een kind is.

JEUNE ET JOLIE gaat over een adolescente die zich prostitueert maar is op geen enkel ogenblik een socio-kritische analyse.

F. OZON: Wat me interesseerde was dat het meisje vleugels nodig heeft, ze heeft nood om

buiten de lijntjes te kleuren, om gewelddadige dingen mee te maken om zo haar eigen lichaam te ontdekken, uit te testen, om haar eigen verlangens te vinden...

En de vier liedjes van Françoise Hardy, waar altijd een zweem van weemoed in te herkennen valt, fungeren als een soort van contrapunt dan?

F. OZON: De liedjes van Françoise Hardy gaan over de puberliefde: de romantiek, de desillusie... We dromen van de Grote Liefde en Le Prince Charmante maar uiteindelijk is de prins toch niet 'je dat'. Daar staan die liedjes voor. Haar liedjes, waaronder haar bekende 'Tous les garçons et les filles de mon âge', beantwoorden

aan de iconische visie die men van de adolescentie heeft en tegelijk is het een contrapunt. Want de overgang van Isabelle in JEUNE ET JOLIE, van meisje naar jonge vrouw, is heel anders, zeer verschillend, veeleer cru. Ik hou daarvan. Het beeld vertelt iets en het liedje iets heel anders. En de kijker voelt een eigen oordeel en voelt een en ander nog anders aan. Het is dus complexer dan wat je ziet.

Nergens vervalt deze radioscopie van de adolescentie in pathos. Integendeel zoals in al je films neigt je film af en toe zelfs naar de comedy...

F. OZON: Moeilijke onderwerpen behandel ik met terughoudendheid, fijngevoeligheid én ook

FRANÇOIS OZON

MARINE VACTH (ALS ISABELLE/LÉA) EN JOHAN LEYSEN

met humor, ja. Dat maakt deel uit van het leven. De sociale context is er. Het meisje komt uit een geprivilegieerde familie, ze heeft het geluk begripvolle ouders te hebben, ze kan naar de psycholoog, ze heeft een culturele bagage. Dat allemaal zal haar helpen om eruit te komen. Had ik de film in een andere sociale klasse gesitueerd dan zou het dramatischer zijn geweest.

Haar ouders zijn vol begrip, zeg je.

Toch komt het, wanneer de bijverdiende van Isabelle wordt ontdekt, tot een slaande ruzie.

F. OZON: Wat me interesseerde is dat de film verder kijkt dan het standpunt van het gezin; het is moeilijk als ouder om de seksualiteit van je dochter te accepteren, zeker wanneer het zo extreem is. Daar schuilt een vorm van angst in. Je ziet je kind opgroeien, je houdt ervan en plotseling ontsnapt het je. Voilà. De kinderen ontplooiën hun eigen leven, hebben eigen verlangens, wat voor ouders angstaanjagend is. Wat ik wou tonen is dat het meisje op een bepaald moment bijdraait; ze doet dan exact wat haar ouders verwachten. Het meisje beslist om met een jongen te gaan van haar klasse en van dezelfde leeftijd. De jongen wordt in het gezin aanvaard als een volwaardig lid van de familie. De moeder is zeer tevreden. Tot het meisje er zich rekenschap van geeft dat dat haar verlangen niet is. Dat beantwoordt aan het verwachtingspatroon van de ouders, niet aan dat van haar. Het is belangrijk voor mij om dat te tonen. En tegelijk: het gezin wil dat hun dochter 'jeune et jolie' zou zijn, perfect adolescent en zij zijn er om haar daarbij te helpen. Moeder is vol begrip en vraagt: Wat gaan we doen? Sturen we haar naar de psy? Het is dus niet zwart-wit, het is complex. Trouwens dat soort dingen regelen zich niet in de schoot van een gezin, wel erbuiten. Dankzij de psy en dankzij het personage van Charlotte

Rampling, een ander vrouwelijke personage (naar het einde toe van de film), met een dialoog die niet mogelijk is tussen moeder en dochter. Gevolg? Begrip én vrijpleiten van ook maar enige schuld voor Isabelle.

Behalve de lichte ironie in de titel van de film is er ook het angelieke gelaat van de jonge actrice. Het meisje ziet er bijna uit als een engel?

F. OZON: De titel is ironisch bedoeld. In Frankrijk was er een blad voor adolescenten dat 'jeune et jolie' heette. Van de jeugd wordt verwacht dat ze jeune et jolie zou zijn. Maar Isabelle heeft geen zin om alleen maar jeune et jolie te zijn. Ze hoopt op wat anders. Hoe echter uit de band, uit het gareel springen? De schoonheid van het meisje – uiteraard heb ik daarbij gedacht aan de mooie jonge vrouw die Catherine Deneuve was in *Belle de jour* van Luis Buñuel – was interessant. Zij is zo mooi, ze kan alles hebben wat ze maar wil, waarom zou ze dan behoefte hebben om te doen wat ze doet? Eén groot mysterie. Daarenboven kan je begrijpen dat het geld haar beschermt. Het is een manier om te zeggen: Het is slechts seks, gevoelens komen er niet aan te pas. Tegelijk vertegenwoordigt geld ook een waarde.

In feite leidt het meisje Isabelle/Léa een dubbelleven?

F. OZON: De adolescente heeft zin in een ander leven, in iets anders, iets clandestiens om zo aan de controle van haar ouders te kunnen ontsnappen. Voor Isabelle is dat dubbelleven belangrijk. Zij heeft haar alter ego, Léa, nodig om te ontdekken wie ze is. Aan de ene kant poog ik Isabelle te begrijpen en aan de andere kant wil ik dat ze mysterieus blijft. Het mysterie in een film creëert verlangens. *Le mystère au cinéma crée des désirs*. Ik wil dat de kijker gefascineerd blijft door

“De film is complexer dan wat je op het eerste gezicht ziet”

dat meisje en wat er allemaal schuilgaat achter haar melancholische ogen; *ça fait partie du travail du film...*

Een opvallende bijrol is weggelegd voor Johan Leysen, een Vlaams acteur nota bene?

F. OZON: Hij is een acteur van wie ik enorm veel hou en die ik had opgemerkt in tal van films, meestal in kleinere rollen. Ik zag iemand die al wat jaren telde, een mooie man, iemand met charisma. Waardoor je kan begrijpen dat het meisje tederheid voelt en dat er iets meer aan de hand is tussen deze beide personages. Het is geen klant zoals de anderen. Johan heeft grote klasse, een schoonheid en iets in het gelaat, heel mooi om te filmen...

Je film houdt toch ook wel wat kritiek op de nieuwe media in?

F. OZON: De film heeft het ook over de gemakkelijke toegang voor iedereen vandaag tot pornografie en prostitutie. Drie klikken volstaan om wildvreemde mensen te ontmoeten voor geld! Ik veroordeel dat niet, dat is zo! Zo'n 25 jaar geleden, toen ik adolescent was, was dat er allemaal niet.

Wie voyeurisme zegt, denkt aan de films van Hitchcock. En jij had het net over Buñuel. Zijn dat de twee cineasten die je inspireren?

F. OZON: Het zijn allebei filmmakers die zeer belangrijk zijn voor mij omdat ze het hebben over voyeurisme en manipulatie. Het zijn filmregisseurs die altijd ook ironie en afstand in hun onderwerpen steken. Daarin herken ik me.

INTERVIEW BRUSSEL – 11 JUNI 2013

Bespreking film: zie BIOS in FM 636